

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр 1.	2023/2024
-----------------------------	-----------------	-----------------------	---------------------	----------------------------------	------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Психологія (загальна)
Кафедра	Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	012 Дошкільна освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	<p>Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова</p> <p>Кількість кредитів: 3 Лекції: 24 Семінарські/практичні заняття: 12 Лабораторні заняття: – Самостійна робота: 54</p> <p>Вид контролю: залік</p>
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	<p>Бергхауер-Олас Е.Л. доктор філософії, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти</p> <p>e-mail: berghauer.olasz.emoke@kmf.org.ua</p>
Пререквізити навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Психологія (загальна)» передбачена структурно-логічною схемою підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра за спеціальностями галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка. Навчальна дисципліна «Психологія (загальна)» розглядається як складна інтегрована навчальна дисципліна, пов'язана із системою філософських, суспільствознавчих та природничих дисциплін.</p>
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної	<p>«Психологія (загальна)» є загальноосвітнім курсом професійної підготовки майбутніх бакалаврів, що спрямована на вивчення та розуміння базових категорій і понять науки психологія, системи психологічних знань, закономірностей, механізмів, методологічних підходів щодо вивчення психічних</p>

дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни

явищ особистості, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.

Метою викладання навчальної дисципліни сформувати у студентів систему психологічних знань, умінь і навичок, що сприяють підвищенню ефективності педагогічної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є

- розуміння предмета, об'єкта, основного категоріального апарату і загального методичного арсеналу загальної психології;
- осягнення основних принципів та функцій загальної психології;
- вивчення основ історії психології як окремої науки;
- озброєння студентів такими здобутками сучасної психологічної науки, які б сприяли їх особистісному та професійному становленню, а також самоактуалізації та самореалізації майбутнього педагога.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- теоретико-методологічну основу загальної психології;
- етапи становлення психології як окремої науки;
- дослідницькі методи загальної психології;
- психічні процеси, стани і властивості людини;
- характеристики людської особистості та їхній прояв у різних видах діяльності;
- індивідуально-психологічні якості та властивості особистості.

вміти:

- вільно використовувати термінологічний апарат загальної психології;
- розрізняти індивідуально-психологічні якості та властивості, а також характеристики людської особистості (зокрема учнів) у цілому, з метою найефективнішої взаємодії в різних видах діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності

Фахові (Спеціальні) компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

	<p>ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами</p> <p>ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.</p> <p>ПР-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПР-11 Бути знайомим з ознаками боулінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.</p> <p>ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p> <p>ПР-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПР-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.</p> <p>ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p>
--	---

	<p>ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p style="text-align: center;">Основна тематика дисципліни</p> <p>Змістовий модуль 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ І МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЇ. ОСОБИСТІСТЬ У ВИМІРАХ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ. ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ. ПСИХІЧНІ ПРОЦЕСИ.</p> <p>Тема 1. Розвиток психології. Психологічні напрями, школи і концепції.</p> <p>Тема 2. Предмет і завдання сучасної психології, її значення для життєдіяльності людини.</p> <p>Тема 3. Особистість у вимірах психологічної науки. Соціопсихічна підструктура особистості. Підструктура особистості «свідомість-самосвідомість».</p> <p>Тема 4. Відчуття. Сприйняття.</p> <p>Тема 5. Увага. Пам'ять.</p> <p>Тема 6. Мислення. Мислення, інтелект та креативність.</p> <p>Тема 7. Уява.</p> <p>Змістовий модуль 2. ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВА СФЕРА ЛЮДИНИ, ПОВЕДІНКА ТА ЕМОЦІЙНІ ТИПИ.</p> <p>Тема 8. Емоційно зумовлена поведінка та емоційні типи. Професійні, вікові, статеві та патологічні особливості емоційно-почуттєвої сфери особистості людини.</p> <p>Тема 9. Воля. Здібності.</p> <p>Тема 10. Увага як особлива форма психічної діяльності.</p> <p>Тема 11. Основи психології діяльності.</p> <p>Тема 12. Мотивація. Сучасні теорії мотивації. Теорія мотивації по А. Маслоу.</p>						
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Психологія (загальна)» оцінюються за модульно-рейтинговою системою. Результативність студента під час вивчення дисципліни оцінюється за 100-бальною системою. Протягом семестру студенти пишуть п'ять (5) рефератів (есе) з матеріалів лекцій і тем самостійної роботи. Роботи студенти завантажують в Classroom.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td rowspan="2" style="width: 20%;">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td> <td rowspan="2" style="width: 10%;">Оцінка ECTS</td> <td colspan="2" style="width: 70%;">Оцінка за національною шкалою</td> </tr> <tr> <td style="width: 40%;">для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</td> <td style="width: 30%;">для заліку</td> </tr> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою			
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку				

	90– 100	A	відмінно	зараховано
	82– 89	B	добре	
	75– 81	C		
	64– 74	D	задовільно	
	60– 63	E		
	35– 59	F X	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0– 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p style="text-align: center;"><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p> <p style="text-align: center;">Методичне забезпечення</p> <ul style="list-style-type: none"> • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • лани-конспекти лекцій, семінарських та практичних занять; – індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; • навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти. 			

Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	Рекомендована література (загальна психологія) <ol style="list-style-type: none">1. М.Й. Варій: Загальна психологія. Центр учбової літератури, Київ, 2007.2. Вольнова Л.М. Загальна психологія. Методичні рекомендації для самостійної та індивідуальної роботи студентів. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2014. – 95 с.3. С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко, В. О. Соловієнко: Загальна психологія : підручн. для студ. вищ. навч.
---	---

- закладів /; за заг. ред. акад. С. Д. Максименка. – К. : Форум, 2000. – 543 с.
4. О. Л. Мачушник. Загальна психологія. Тестові завдання: Навчально-методичний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2012. – 76 с.
 5. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та [ін.]: Загальна психологія : навч. посіб. /– К. : Каравела, 2012. – 464 с.
 6. В. В. Волошина, Л. В. Долинська, С. О. Ставицька, О. В: Темрук Загальна психологія : практикум : навч. посібник. – К. : Каравела, 2011. – 280 с.
 7. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та [ін.]: Загальна психологія : хрестоматія : навч. посібник / О– К. : Каравела, 2012. – 640 с.
 8. М'ясоїд П. А: Загальна психологія : навч. посібник / П. А. М'ясоїд. – [3-те вид., випр.]. – К. : Вища школа, 2004. – 487 с.
 9. Основи психології : підручник / [за заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця]. – К. : Либідь, 1995. – 632 с.
 10. Павелків Р. В. Загальна психологія / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2009.– 576 с.
 11. Партико Т. Б. Курс загальної психології: навч. посібник. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. –208 с.
 12. Т. М. Зелінська, І. М. Михайлова: Практикум із загальної психології : навч. посібник / – К. : Каравела, 2010. – 272 с.
 13. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. – К. : Вища школа, 1982.– 216 с.
 14. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник : навч. посібник / Ю. О. Приходько, В. І. Юрченко. – К. : Каравела, 2012. – 328 с.
 15. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів. – Х.:Прапор, 2009. – 672 с.
 16. Психологія : підручник для педагогічних вузів / За ред. Г.С.Костюка. -К. : Рад. шк., 1968. – 572 с.
 17. Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалко, П. А. Гончарук та [ін.]: Психологія: підручник/ Либідь, 2005. – 560 с.
 18. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2011. – 464 с. – (Альма-матер).
 19. Цимбалюк І. М., Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів / І. М. Цимбалюк, О. Ю. Яницька. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.
 20. А.В. Петровський – М. Г. Ярошевський: Психологія. АСАДАМА, Москва, 2001.
 21. В.А. Романець: Історія психології ХХ.ст. Київ, «Либідь»,1998.
 22. О.В. Киричука: Основи психології. Київ, 1999.
 23. Е.И. Бондарчук: Основи психології та педагогіки. Київ, 2001.
 24. R. L. Atkinson – R. C. Atkinson – E. E. Smith – D. J. Bem – S. Nolen – Hoeksema: Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
 25. Berghauer – Olasz E. (Бергхауер - Олас Е. Л.: Методичні вказівки з дисципліни. Психологія (загальна). Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ (протокол № від 2021р.). Берегово, 2021. 64 р
 26. Zimbardo, P.: Pszichológia mindenkinek I-IV. Libri Kiadó, Budapest, 2019.

Інформаційні ресурси

https://studme.com.ua/139411035109/psihologiya/obschaya_psihologiya.htm

Кущенко І. В. Практикум з психології : навч.-метод. матеріали з дисципліни [Електронний ресурс] / І. В. Кущенко. – К. : Навч.-наук. ін-т права та психології НАВС, 2011. – 25 с. – Режим доступу : <http://do.gendocs.ru/docs/index-189098.html>

Методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів з дисципліни «Практикум із загальної психології» (2-3 курсів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ruh.znaimo.com.ua/index-20011.html>

Ставицька С. О. Навчальна програма з дисципліни «Загальна психологія» для слухачів спеціальності – 7.040.101. «Психологія» [Електронний ресурс] / Світлана Олексіївна Ставицька. – К. : КНУ імені Тараса Шевченка, 2008. – 18 с. – Режим доступу:

http://lib.unicyb.kiev.ua/books/.psih.08_stavitska.doc

Туриніна О. Л. Навчальна програма дисципліни «Практикум із загальної психології» (для бакалаврів) [Електронний ресурс]. – К. : МАУП, 2005. – 18 с. – Режим доступу : http://library.iapm.edu.ua/metod/2280-praktuk_zag_ps.pdf